

Ponori Thewrewk Aurél emlékére

Szerencsés ember vagyok, mert több mint negyven évén át kapcsolatban lehetünk.

Mit is lehetne írni Aurél bácsiról röviden?

Mindig úriember volt, talpig úriember! Tisztele a nálánál fiatalabbakat. A tizenéveseket atyai módon kezelte és nevelte. Mindig meghallgatta a véleményüket, és megfontolt, gondos válaszokat adott. Mindezt hihetetlen higgadsággal tette. Sohasem emelte fel a hangját, senkit sem oktatott ki. Szerény ember volt, talán túlzottan is...

Én is az ő szakkörébe jártam a budapesti Sánc utcai csillagdába. Az emeleti előadó sokszor tele volt. A hozzám hasonló korú fiatalok gyűltek itt össze a '70-es évek legelején.

Aurél bácsi bejött, és mindig valami új csillagászati vagy űrkutatási eredményt ismertetett. Ezután egy csillagásztörténeti előadást tartott, amely mindig kötődött az aktuális naptári naphoz. Ha derült volt az ég, akkor felmehettünk a kupolába, és belenézhattunk a kiváló optikájú Heyde-refraktorba. A távcső előtti terazon pedig mindig megmutatta az éppen látható fontosabb csillagképeket. Ekkor jelentkeztem nála, hogy én szívesen ismertetném a szakkörön a csillagképeket. Rábólintott. Én pedig roppant boldog voltam, hogy beszélhetek a szakköri társaim előtt. A szakköréből nagyon sokan lettek diplomás csillagászok: Szabados László, Kelemen János, Kovács György, Kiszél Vilmos, Surek György és én is. (Ha valakit kifejejtettem, azért elnézést kérek!)

A szakköri foglalkozások során nagyon sokat tanulhattunk, ráadásul megismerhettük az Uránia munkatársait. Így találkozhattam én is Gyurka bácsival (Kulin György). No meg jöttek a csütörtöki sorozat előadásai, ahol a szakma kiváló ismerői beszéltek a zsúfolt előadóban megjelent érdeklődők előtt – közöttük volt Aurél bácsi is.

Az ott töltött évek során kiderült, hogy a hazai amatőr életnek két országos meghatározó személyisége van: Kulin György és Ponori Thewrewk Aurél. Nagyszerű párost alkottak.

Rendszeresen jártam a pesti antikváriumokat, csillagászati könyveket kerestem. Ráakadtam egy

nagy kincsre: Csillagászati és meteorológiai lexikon a '40-as évekből. Egyik szerzője Ponori Th. Aurél. Elmondta, hogy véletlenül csöppent bele ennek a könyvnek az írásába fiatal korában.

Csak akkor tudtam meg, hogy milyen kalandos élete volt, amikor lehetőséget kaptam arra, hogy portréfilmet készítsék róla (Szerencsés csillagzat alatt, 1994).

Nagyon sokszor jártam a Várban lévő lakásában. Mindig szívélyesen és tisztelettel fogadott. Partnerként kezelte. Számomra ma is ez a legnagyobb elismerés. Sokat segített, amikor a Föld és Ég számára cikket kértem tőle, vagy a teljes napfogyatkozás műsorfolyamának elkészítésében is. Amikor Paloznakon meglátogattam, és megkérdeztem tőle, hogy mi volt a legfontosabb élménye a teljes napfogyatkozással kapcsolatban, a következőt válaszolta: „Előjöttek a szűnyogok!” Egy szakköri foglalkozás alkalmával mondta a Heyde-refraktorral kapcsolatban: „Hej, de jó lenne!”

Nagyon sokszor felhívtam otthonában. Tavaly augusztus végén már nem ő vette fel a telefont. Akkor tudtam meg, hogy kórházban van.

Aurél bácsi nekem (is) nagyon hiányzik!
Panelszóveg: „Nincs pótolhatatlan ember!”
De igen, van! Ő ezek közé tartozik!

Orha Zoltán